

Verslag van de najaarsbijeenkomst van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 2 en 3 oktober 1969 te Bentheim

Donderdag 2 oktober 's ochtends kwamen in hotel Grossfeld 74 personen bijeen om de 45e najaarsvergadering bij te wonen.

De openingsrede van de voorzitter is in het januari-nummer 1970 op de pagina's 30-33 opgenomen.

Gasten van de vereniging waren:
 Kammerdirektor Wellmann, Fürst zu Bentheimschen Domänenkammer;
 Oberforstmeister von Brockhausen, Fürst zu Bentheimsches Forstamt;
 Bürgermeister Somberg, Bentheim;
 Landforstmeister Behrndt, Forstabteilung Weser-Ems der Landwirtschaftskammer;
 Oberforstmeister Barelmann, idem.
 Oberforstmeister Bernhardt, Forstabteilung Westfalen-Lippe der Landwirtschaftskammer;
 Geschäftsführer U. Stolle, Bentheimer-Holz G.m.b. H. und Co. K. G.

De Norddeutsche Rundfunk was aanwezig en zond 's avonds in de rubriek "Tagesschau" een interview met voorzitter en secretaris uit.

De agenda van de vergadering luidde als volgt:

- 1 Opening door de voorzitter.
- 2 Verslag van de Notulencommissie over de 43e voorjaarsvergadering te Vlissingen.
- 3 Benoeming nieuwe Notulencommissie.
- 4 Ingekomen stukken en bestuursmededelingen.
- 5 Bespreking en vaststelling jaarverslag over 1968, afgedrukt in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift, september 1969.
- 6 Behandeling begroting voor 1970 en vaststelling donaties, contributies en abonnementsprijzen voor het tijdschrift. De concept-begroting is bij de convocatie gevoegd.
 Het bestuur stelt voor:
 De minimum donatie te handhaven op f 40.- per jaar;
 De lidmaatschapscontributie te verhogen van f 32.50 tot f 35.- per jaar;
 De abonnementsprijzen te wijzigen in:
 f 20.- per jaar voor studerende(n) (was f 15.- per jaar) en f 30.- per jaar (f 35.- voor het buitenland) voor normale abonnee(n)ten (was tot nu toe f 25.- resp. f 32.50,-).
- 7 Verkiezing van een bestuurslid in de vacature

ontstaan door het periodiek aftreden van dr. ir. J. van Soest. Het bestuur stelt kandidaat ir. H. van Medenbach de Rooy, directeur van de Stichting Het Nationale Park "De Hoge Veluwe".

8 Verkiezing van een lid van de Redactiecommissie voor het tijdschrift in de vacature ontstaan door het periodiek aftreden van het lid ir. M. Bol, die zich niet herkiesbaar stelt. Het bestuur stelt voor: ir. W. A. Dieleman.

9 Verkiezing van een lid van de Redactiecommissie voor Publicaties in de vacature ontstaan door het periodiek aftreden van de voorzitter ir. J. Sipkens, die zich niet herkiesbaar stelt. Het bestuur stelt voor: mej. ir. M. G. Goosen.

10 Mededelingen van de Commissie: Redactie Tijdschrift, Studiekringcommissie en Redactie Publicaties.

- 11 Bespreking plaats en tijd voorjaarsbijeenkomst.
- 12 Mededelingen uit wetenschap en praktijk.
- 13 Rondvraag.
- 14 Sluiting.

De agenda kon in de voorgenomen tijd van 10.30 tot 12.15 uur worden afgewerkt. De voornaamste punten uit de vergadering waren:

- De notulen van de 43e voorjaarsvergadering te Vlissingen werden goedgekeurd.
- In de nieuwe Notulencommissie namen zitting de heren W. M. Breemer, ir. K. B. Kroon en ir. A. M. van Nes.
- De Algemeen Directeur van het Staatsbosbeheer heeft het bestuur bericht, dat de 3e Nederlandse Bosstatistiek 1965-1969 in 1970 zal worden gepubliceerd.
- Het bestuur was vertegenwoordigd bij het afscheid van de heer D. van Hattem en de installatie van dr. ir. J. F. van Oosten Slingeland als directeur van de Bosbouwpraktijkschool.
- Door overlijden ontviel de vereniging het lid de heer J. van der Krol te Maartensdijk.
- Als nieuwe leden traden toe: ir. S. Andel, ir. P. J. van Herwerden, ir. J. J. Kalb, ir. J. B. van der Pas en ir. J. B. Thate.
- Het jaarverslag over 1968, gepubliceerd in het septembernummer 1969 van het tijdschrift werd ongewijzigd goedgekeurd.

- De begroting voor 1970 werd aanvaard. Dit hield tevens in aanvaarding van de bijdragen:

- a minimum donatie gehandhaafd op f 40.- per jaar;
- b ledencontributie verhoogd van f 32.50 tot f 35.- per jaar;
- c gewoon abonnement verhoogd van f 25.- tot f 30.- per jaar;
- d studentenabonnementen verhoogd van f 15.- tot f 20.- per jaar;
- e abonnement voor in het buitenland verblijvenden verhoogd van f 32.50 tot f 35.- per jaar.

De verhoogde begroting en de verhoging van de bijdragen waren noodzakelijk geworden om inhoud, omvang en vormgeving van het tijdschrift op het gewenste niveau te kunnen houden.

- In de plaats van het aftredende bestuurslid dr. ir. J. van Soest, werd bij enkele kandidaatstelling benoemd ir. H. van Medenbach de Rooy.
- In de plaats van het aftredende lid van de Redactiecommissie voor het tijdschrift ir. M. Bol werd bij enkele kandidaatstelling benoemd ir. W. A. Dieleman.
- In de plaats van het aftredende lid van de Re-

1970 kan "Bosbouw in Nederland" verschijnen. Een index op "Bosbescherming" komt voor beide delen in deel II.

- Besloten werd de uitnodiging van ir. Vlieger om voorjaar 1970 in Friesland op excursie te gaan, aan te nemen. Ir. Wolterson bood aan t.z.t. een excursie rondom het Bosbouwproefstation te organiseren. Ir. Blokhuis zou de Ardennen graag eens bezoeken.

Na de ochtendvergadering, welke om 12.15 uur werd besloten, heette namens Zijne Doorluchtigheid Fürst zu Bentheim Kammerdirektor Wellmann de Bosbouw Vereniging welkom in Bentheim en vestigde de aandacht op de 4 B's van Bentheim: Burg, Bad, Bühne en (von) Brockhausen.

Oberforstmeister von Brockhausen, de Forstamtleiter, gaf daarna een overzicht van de vorstelijke houtvesterij, die ruim 5400 ha, waarvan 4700 ha opgaand bos, omvat en in drie landen ligt: Württemberg (Gaildorf, 800 ha), Nordrheinland-Westfalen (Burgsteinfurt, 800 ha) en Niedersachsen (Brecht, 1000 ha, Bentheimer Wald 1200 ha en Frenswegen 1600 ha).

De houtsoortenverdeling en de cijfers voor bijgroei en oogst zijn als volgt:

	eik	beuk	div. loofh.	fijn-spar	grove-den	la-riks	bijgroei werkhout m.s. m ³ /ha	oogst werkhout m.s. m ³ /ha
	%	%	%	%	%	%		
Gaildorf	2	—	12	82	3	1	8,7	6,1
Burgsteinfurt	24	20	6	8	40	2	4,6	3,1
Brecht	7	—	7	16	67	3	3,4	3,8
Benth. Wald	43	13	5	22	16	1	4,2	4,5
Frenswegen	7	—	1	7	80	5	3,7	2,7
	15	6	5	24	47	3	4,6	3,9

dactiecommissie voor publikaties ir. J. Sipkens, werd bij enkele kandidaatstelling benoemd mej. ir. M. G. Goosen.

- De voorzitter van de Redactiecommissie voor het tijdschrift, ir. J. F. Wolterson, deelde mee, dat er een grotere variatie in de inhoud wordt nagestreefd; de redactie zou gaarne reacties op redactionele artikelen ontvangen; voor 1970 wordt een omvang van 300 pagina's verwacht.

- De voorzitter van de Studiekringcommissie ir. G. Memelink, kondigde voor najaar 1969 een Studiekringbijeenkomst aan te wijden aan de populier. Voorjaar 1970 kan een Studiekringbijeenkomst over "bossen in urbane gebieden" worden verwacht.

- Namens de redactiecommissie voor publikaties berichtte ir. C. F. Lekkerkerker over de voortgang van de op handen zijnde publikaties: Deel II van "Bosbescherming" wordt in de loop van 1970 verwacht te verschijnen en omstreeks de jaarwisseling 1969/

In de namiddag werd onder leiding van Oberforstmeister von Brockhausen, daarbij geassisteerd door Oberförster Kühn, een bezoek gebracht aan de Revierförsterei "Bentheimerwald". Hier werd een indruk verkregen van het zgn. "Totenwald": een van de laatste relictten van oerbos in N.W. Europa; daarbij mag het woord oerbos met het oog op de vroegere weiderechten niet letterlijk worden genomen.

Het bos is rijk aan bizarre boomvormen; stammen met waardevol hout ontbreken nagenoeg geheel; 50% van de opstand bestaat uit haagbeuk, de rest uit beuk, eik en enige fijnspar; 40% van de opstand bestaat uit dode of afstervende bomen. De bedoeling is ca 100 ha van dit bostype in stand te houden. Meerdere honderden hectaren zijn te beginnen met ongeveer 1880 omgevormd tot produktiebos van loof- of naaldhout. Van de resultaten van deze omvorming werden een deel van een complex van 88 ha 80-jarige eikenopstand en een deel van 40 ha 65-jarige fijnspar

bezichtigd. Vooral de laatste opstand toonde met zijn gemiddelde produktie aan oogstbaar hout van ca. 8 m³/ha/jr. het grote economische verschil met het oerbos, dat bij de omvorming nauwelijks 200 m³ oogstbaar hout levert.

De middag werd besloten met een kort bezoek aan kasteel Bentheim onder leiding van Oberrentmeister Uhde.

De tot museum ingerichte slotkapel bevatte interessante objecten van kerkelijke kunst, o.m. de zgn. dubbele madonna. Tot de kunstwerken van Bentheim behoort voorts het naar zeggen oudste Christusbeeld benoorden de Alpen: de zgn. "Herrgott von Bentheim". Jammer is, dat de oorspronkelijke betimmeringen in het kasteel in latere jaren vervangen zijn door kunstige namaak.

Na een namens de vorst van Bentheim en namens de stad Bentheim aangeboden ontvangst in hotel Grossfeld werd de eerste dag besloten met een geanimeerd diner.

De ochtendexcursie op vrijdag was gewijd aan een bezoek onder leiding van Oberforstmeister von Brockhausen aan de Forstwarthei "Brecht" en onder leiding van Oberforstmeister Barelmann en Oberförster Mölder van de Landwirtschaftskammer Weser-Ems aan het aangrenzende landgoed Friedrichstal, eigendom van ons lid A. van Heek te Enschede.

Verskillende stadia van bebossing van woeste grond werden gezien; daarbij werd een uiteenzetting van de overheidsmaatregelen ter bevordering van

bosaanleg in het kader van het zgn. "Emsland-Plan" gegeven.

Het landgoed Friedrichstal valt op door de zeer goede kwaliteit van de grovedennenopstanden, merendeels rond de eeuwwisseling aangelegd als eerste generatie heidebebossing.

Na een kort bezoek aan Bad-Bentheim waarbij een indruk verkregen werd van de ernst waarmee het "Kurbad-wezen" omringd wordt, werd 's middags het "Profilverspanerwerk", Bentheimer-Holz G.m.b. H. und Co. K.G. bezocht onder leiding van Geschäftsführer U. Stolle. Deze N. V. is een joint-venture tussen de houthandelsfirma Otto Stolle en Fürst zu Bentheimsche Verwaltung.

De profielverspaner is een van de laatste ontwikkelingen in de zagerijtechniek: een dubbele messenconus maakt twee vlakke kanten aan een ronde stam; na een tweede doorgang is de ronde stam in een rechthoekige balk getransformeerd. Uit de halfronde kanten zijn hoogwaardige chips, geschikt voor verwerking tot papier of spaanplaat, gemaakt.

Een "profielverspanerij" wordt gekenmerkt door een grote verwerkingscapaciteit en een minimum aan laagwaardig afval. De Bentheimse installatie kan 30.000 m³, later zelfs 50.000 m³, rondhout van een diameter van 12-25 cm verwerken.

Omstreeks 16.00 uur werd de najaarsbijeenkomst ontbonden.

De secretaris
Ir. J. Sipkens

Natuurschoonbezitters

Bescherm uw bos-, heide- en duinbezit tegen brand

Plaats waarschuwborden

Te verkrijgen

Waarschuwborden BOSBRANDGEVAAR, 40 x 50 cm à f 5,-. De borden zijn duidelijk geletterd, kleurvast en weer- en windbestendig.

Bestellingen: bij de commissie voorlichting en propaganda bosbrandweer van het Boschap, Laan Copes van Cattenburch 100, 's-Gravenhage.

Bij overschrijving op giro no. 6792 van het Boschap te 's-Gravenhage kan bestelling op de girokaart worden opgegeven.